

OBSAH

1 Přehled a vývoj chemického zpracování dřeva	10
1.1 Spalování a zisk tepelné energie.....	11
1.2 Zuhelnatění.....	11
1.3 Zplyňování.....	12
1.4 Zkapalňování.....	12
1.5 Hydrolyza.....	13
1.6 Výroba buničiny a papíru.....	14
1.7 Deriváty celulózy.....	17
1.8 Aglomerované materiály.....	19
1.9 Novodobé perspektivní směry a materiály	19
1.9.1 Průhledné dřevo.....	20
1.9.2 Kompozitní materiály.....	20
1.9.3 Nanocelulóza.....	20
1.9.4 Potenciál odpadního ligninu	21
2 Odlišnost surovinových zdrojů a základních technologií výroby buničiny	23
2.1 Vláknaviny.....	23
2.2 Vlákny	24
3 Výroba sulfátové buničiny	30
3.1 Suroviny a chemikálie.....	30
3.2 Popis výrobního procesu	30
3.2.1 Zpracování dřeva (příprava štěpků, odkornění)	31
3.2.2 Várka	32
3.2.3 Delignifikace	32
3.2.4 Praní a třídění	33
3.2.5 Kyslíková delignifikace a bělení.....	33
3.2.6 Třídění, sušení, expedice.....	34
3.3 Systém regenerace chemikálií a energie při výrobě sulfátové buničiny.....	34
3.4 Vedlejší produkty výroby sulfátové buničiny	36
3.5 Výroba, vlastnosti a použití sulfátových buničin.....	37
4 Výroba buničin dalšími alkalickými procesy	39
4.1 Oxidačně-redukční katalýza alkalické delignifikace dřeva.....	39
4.2 Alkalicko-kyslíková delignifikace.....	40
4.3 Delignifikace s organickými rozpouštědly	41
4.4 Kombinace kyslíkaté a organosolvolytické delignifikace	43
4.5 Biologická selektivní fragmentace ligninové složky biomasy	43
5 Výroba sulfitových buničin.....	44
5.1 Suroviny a chemikálie.....	44
5.2 Popis výrobního procesu	44
5.2.1 Zpracování dřeva (příprava štěpků, odkornění)	45
5.2.2 Várka	45
5.2.3 Delignifikace	46
5.2.4 Třídění a praní.....	46
5.2.5 Kyslíková delignifikace a bělení.....	47
5.2.6 Třídění, sušení, expedice.....	47
5.3 Modifikované způsoby várky	47
5.4 Proces regenerace chemikálií a energie při výrobě sulfitové buničiny.....	49
5.5 Vedlejší produkty výroby sulfitové buničiny	50

6 Proces bělení a jeho ekologické aspekty	52
6.1 Bělost papíru a buničin	52
6.2 Chemie chromoforů	52
6.3 Chemické bělení buničin	54
6.4 ECF bělení	56
6.5 TCF bělení	57
6.6 Nejčastěji používané bělicí chemikálie	57
6.7 Aplikace hemiceluláz a polyoxymetalátů v procesu bělení buničin	59
7 Suroviny pro výrobu papíru a druhy papíru	60
7.1 Příprava papíroviny	60
7.1.1 Vlákny	60
7.1.2 Plniva	60
7.1.3 Klíždla	61
7.1.4 Barviva	61
7.1.5 Opticky zjasňující látky	61
7.1.6 Další pomocné chemické prostředky	62
7.2 Druhy papíru	62
7.2.1 Plošná hmotnost	62
7.2.2 Formáty papíru	62
7.2.3 Přehled a rozdělení papírů	63
8 Technologie a zařízení používané při výrobě papíru	64
8.1 Koncepce přípravy látky a konstantní části	65
8.1.1 Rozvláknění	66
8.1.2 Dowlákňování	66
8.1.3 Zahušťování látky	67
8.1.4 Mletí	67
8.1.5 Směšování a homogenizace	70
8.1.6 Úprava papíroviny před papírenským strojem (konstantní část)	70
8.2 Výroba papíru na papírenském stroji	72
8.2.1 Nátok	73
8.2.2 Sítová část	74
8.2.3 Lisová část	76
8.2.4 Sušící část	77
8.2.5 Přídavná zařízení v sušící části	78
8.2.6 Vlhčení papíru	80
8.2.7 Navíjecí zařízení	80
8.2.8 Ostatní zařízení papírenských strojů	81
8.2.9 Zpracování výmětu	81
8.3 Konečná úprava papíru	82
8.3.1 Převíjení	82
8.3.2 Balení	82
8.4 Vodní hospodářství	83
9 Chemická modifikace dřeva	85
9.1 Acetylace dřeva	85
9.2 Modifikace jinými chemikáliemi	89
9.2.1 Modifikace dřeva acyklickými anhydridy	89
9.2.2 Modifikace dřeva cyklickými anhydridy	89
9.2.3 Modifikace dřeva keteny	89

9.2.4 Modifikace dřeva karboxylovými kyselinami	90
9.2.5 Modifikace dřeva acylchloridy	90
9.2.6 Modifikace dřeva izokyanáty	91
9.2.7 Modifikace dřeva aldehydy	91
10 Termická modifikace dřeva	93
10.1 Chemické změny dřeva při termickém působení	93
10.1.1 Termický rozklad hemicelulóz	93
10.1.2 Termický rozklad celulózy	96
10.1.3 Termický rozklad ligninu	101
10.2 Tepelná sterilizace dřeva	103
10.3 Tepelná modifikace dřeva	103
11 Tepelný a termochemický rozklad dřeva	107
11.1 Teorie pyrolýzy dřeva	107
11.2 Postupy katalyzované pyrolýzy dřeva	109
11.2.1 Zplyňování dřeva	109
11.2.2 Výroba kapalných paliv	120
12 Vznik a zpracování produktů pyrolýzy dřeva	128
12.1 Přehled základních produktů termického rozkladu dřeva	128
12.2 Tvorba produktů pyrolýzy dřeva	129
12.3 Významné produkty pyrolýzy dřeva - vlastnosti, výroba, zpracování	131
12.3.1 Dřevné uhlí	131
12.3.2 Aktivní uhlí	133
12.3.3 Kyselina octová	136
12.3.4 Dřevný líh a metanol	137
12.3.5 Dřevný dehet	137
13 Hydrolýza polysacharidických složek dřeva	138
13.1 Hydrolýzní procesy bez přítomnosti kyselin	138
13.2 Hydrolýzní procesy katalyzované kyselinami	138
13.2.1 Hydrolýza zředěnými kyselinami	139
13.2.2 Hydrolýza koncentrovanými kyselinami	140
13.3 Enzymatická hydrolýza	140
13.3.1 Enzymatická hydrolýza celulózy	140
13.3.2 Hydrolýza xylanu a dalších hemicelulóz	140
13.3.3 Hlavní faktory ovlivňující enzymatickou hydrolýzu	141
14 Výroba bioetanolu	144
14.1 Technologie výroby bioetanolu	145
14.1.1 Hlavní procesní kroky	145
14.1.2 Možnosti hydrolýzy a fermentace	148
14.2 Typy předúprav biomasy	151
14.2.1 Fyzikální předúpravy biomasy	153
14.2.2 Fyzikálně-chemické předúpravy biomasy	153
14.2.3 Chemické předúpravy biomasy	155
14.2.4 Biologické předúpravy	157
14.2.5 Vliv předúpravy na hydrolýzu dřeva	157
14.3 Vlastnosti bioetanolu	157
15 Literatura	159